

BEROEPSBELANGEN

Geachte Redactie.

Met enkele regelen zou ik nog het artikeltje van Collega Edel willen beantwoorden.

Een der redenen, waarom er tot dusverre van mijn hand niet meer in ons tijdschrift is verschenen, is deze, dat ik in den loop der jaren meermalen gelegenheid had, op te merken, dat de toon der polemieken, die, in vele gevallen geheel overbodig, naar aanleiding van een of ander onderwerp werden gevoerd, te dikwijls een persoonlijk karakter aannamen, wat een objectieve beschouwing der zaak na korten tijd niet meer mogelijk maakte, en welke wijze van polemiseeren door mij niet in het belang van de waardigheid van ons vak wordt geacht.

Met deze opvatting sta ik niet alleen.

Dat ik toenmaals toch tot schrijven overging, had verschillende redenen.

O.a. deze, dat, hoewel mej. Schuiringa zich er persoonlijk misschien niet veel van aantrekt, dat er minder vriendelijk over het „Onderwijsmonopolie” gesproken wordt, (en waarom die „gegriefdheid ook volstrekt niet zoo tragisch behoeft te worden genomen), het de „Lector in de Prothetische Tandheekunde” die deel uitmaakt van bedoeld college, officieel niet onverschillig mag laten, in welke termen de „Hoofdredacteur van het Tijdschrift voor Tandheekunde” hierin zijn meening daaromtrent formuleert.

Indien deze „toon” een zoodanige is, dat het karakterloos zou wezen, indien protest uitbleef, dan zal ik nu in dit, en in de toekomst in dergelijke gevallen, daar tegen opkomen, met het recht, waar iedereen, die zijn plicht meent gedaan te hebben, in een geordende en beschaafde maatschappij aanspraak op maakt.

In het waarlijk zeer sober relaas van de moeilijkheden die het Onderwijs door de bezuiniging ondervindt, waarvan opheffing hoofdzakelijk een geldquaestie is, en die doorvoering ook van elk verbeterd onderwijsplan door welmeenende collegae-practici opgesteld zouden doen mislukken, heb ik er naar gestreefd, wellicht ook, immers overal, aanwezige persoonlijke grieven, uit te schakelen. Ik meende, hier-

in geslaagd te zijn. Het ligt volstrekt niet op mijn weg, de opvattingen van mijn collegae bij de inrichting van hun onderwijs hier onder de loupe te nemen, nog minder verschil van meening, dat in ieder college voorkomt, hier te behandelen. Voor het doel van mijn schrijven zijn deze zaken van geen belang, en totnogtoe zijn de resultaten van ons gezamenlijk werken toch zoo, dat bij uitstek tot oordeelen bevoegde buitenlanders zich zeer waardeerend uitlaten over onze onderwijs-methoden en verzameld materiaal.

Dat ik het niet meer wilde uitstellen deze door bezuiniging ontstane moeilijkheden te publiceeren geschiedde uit de overweging, dat de practici van den ernst dezer toestand niet geheel op de hoogte waren, en dus de voorziening in de tekorten voor een deel in verkeerde richting zochten, dat volgens mijn meening alvast, in afwachting van meer, een zeer groote stap in de goede richting zou zijn gedaan, indien nu tenminste de gelden beschikbaar konden worden gesteld om ons tegenwoordig onderwijsplan hierdoor een kans te geven, die het totnogtoe niet heeft gehad. En ik hoopte dat publiciteit nog bijtijds, beter dan de vele gewisselde officieele stukken, de regeering van den ernst der toestand zou doordringen, om te voorkomen dat te Utrecht de toestand zoo catastrophaal zou worden, als we het op dit oogenblik meemaken. En ook wilde ik verhoeden, dat de onvolmaaktheden geheel op rekening der docenten worden geschreven, waartoe, zij het dan niet officieel, veelal de neiging aanwezig is.

Op enkele punten zal ik nog ingaan:

Geen der Lectoren heeft een assistent, die hem geheel vervangen kan! Neen! En heeft die ook nooit gehad! Ik bedoel met een zoodanige functionaris niet iemand uit Rotterdam, Den Haag, Leiden, Amersfoort of misschien ook Zwolle of Maastricht, die voor afwisseling een of twee halve dagen een gastvoorstelling komt geven, en hiervoor, benevens een relatief hooger honorarium dan de ook voor hem verantwoordelijke lector, en lange vacanties, nog den titel van demonstrator of 1e assistent verlangt, die, verwend in zijn luxe praktijk, aanspraak maakt op meer bediening en uitgebreider instrumentarium dan een sterk bezuinigd Instituut den lector zelf toestaat, welke bij aanwezigheid van meerdere bovengenoemde krachten daartusschen langzamerhand de bescheiden positie van verkeersagent of van huismedicus, die de patienten (hier studenten) naar de verschillende specialisten verwijst, zou gaan bekleeden. Dat dit systeem thans niet bestaat, bewijst dat volgens de docenten de nadeelen hiervan niet opwegen tegen eventueele voordeelen.

Ik bedoelde er evenwel jonge collegae mee, die toewijding hebben voor het onderwijs, die zich in de details hiervan willen inwerken, de geheele dagen beschikbaar zijn, en tevens juist de *onaangename* karwijtjes, bedrijfschef e.d., voor een groot deel van onze schouders nemen, zoodat in de eerste plaats de *lectoren* eens tijd krijgen voor meer dan de *elementaire* onderwerpen van hun onderwijsvak.

Wanneer *alle* assistenten behoorlijk gehonoreerd worden, dan zijn er altijd wel enkele bij, die in eenige jaren zoover op te werken zijn als noodig is¹⁾, en voor wie alvast weer een opvolger is opgeleid, wanneer ze na een, laat ons aannemen minstens 5-jarig assistentschap als ervaren collega de praktijk ingaan. Bij een dergelijk systeem zouden alle partijen winnen en wordt tevens gerechtvaardigde ontevredenheid en naijver der assistenten onderling over honorarium, positie en kans op promotie voorkomen.

Dat bij de tegenwoordige bezoldiging een dergelijke witte raaf met onvervulde aspiraties onder de collegae practici rondliep was mij niet bekend, maar laat hij zich ten spoedigste aanmelden!

De heeren der O. en E. commissie, die ook lector waren, konden niet in deze qualiteit daarin zitting hebben, daar zij buiten medeweten hunne collegae-lectoren daaraan deelnamen, officieel door hen niet afgevaardigd waren, en dus geen opdracht hadden. Hunne adviezen komen dan ook geheel voor hunne persoonlijke rekening.

Dat ik vrijwillige samenwerking met de bezadigde, in de moeilijkheden voldoende georiënteerde collegae uit de praktijk zeer op prijs stel, blijkt uit mijn artikel. Voor wie zou ik mij anders de moeite genomen hebben, het te schrijven? indien ik dit *nagelaten* had, zou mij dit terecht als gebrek aan moed zijn aangerekend, en in de sobere vorm, waarin ik dit deed, heb ik ieder detail met te veel zorg overwogen, om er *iets* van terug te nemen. Het antwoord op enkele andere van zijne opmerkingen kan collega E. bij aandachtig lezen van mijn oorspronkelijk artikel daarin zelf vinden.

Waar ik mijn tijd in het belang van het onderwijs thans op vele wijzen productiever kan besteden dan met het schrijven van vervolgen op deze gedachtenwisseling, is die van mijn kant hiermede geëindigd.

Utrecht, 28 Oct. 1925.

J. G. SCHUIRINGA.

¹⁾ Dat dit uitvoerbaar zou zijn, bewijst een mijner dames-assistenten, die toevallig door familie-aangelegenheden juist in Utrecht werkzaam wilde zijn, en die reeds nu bijna zoover klaar is, maar helaas, mede door het lage honorarium, al weer op het punt staat van te vertrekken.

MEER EENHEID IN HET ZIEKENFONDSWEZEN

Rapport eener commissie van verschillende organisaties. De algemeene leiding aan een Centralen Raad. Niet meer dan één ziekenfonds op een plaats, en alleen voor arbeiders en daarmede gelijkgestelden. Vrije keuze van artsen en apothekers voor de verzekerden. Ruime subsidies van rijk, provincie, gemeente en Rijksverzekeringsbank aan de fondsen. Verplichte aansluiting.

Bij J. T. Swartsenburg te Zeist is verschenen het Rapport der commissie tot onderzoek naar de mogelijkheid, méér eenheid te brengen in het ziekenfondswezen in ons land, tot de instelling van welke commissie in 1922 besloten was op een gecombineerde vergadering van verschillende organisaties. Het rapport is onderteekend door de heeren E. Kupers (voorzitter) namens het Nederlandsch Verbond van Vakvereeningen; dr. R. Boerma, namens de Ned. Mij. tot Bevordering der Geneeskunst-huisartsen; dr. J. G. Schnitzler, namens de Ned. Mij. tot Bevordering der Geneeskunst-specialisten; V. v. Itallie, namens de Mij. ter Bevordering der Pharmacie; J. S. Bruske en H. G. Pitsch, namens de Ned. Mij. tot bevordering der Tandheelkunde; Joh. Mulder, A. W. van Schaik en P. J. Vitters, namens de Land. Federatie ter Beh. van het Ziekenfondswezen; A. C. de Bruyn en H. Brouwer, namens het Rooms-Katholiek Werkliedenverbond; J. S. Ruppert Jr., namens het Chr. Ned. Vakverbond; J. Dekker, namens het Alg. Ned. Vakverbond; en S. de la Bella Jr. (secretaris-rapporteur) namens het Nederl. Verbond van Vakvereeningen.

De commissie komt tot de volgende conclusies:

De commissie is van meening, dat het wenschelijk is, dat in iedere plaats van beteekenis als regel slechts één ziekenfonds bestaat.

De kleinere gemeenten en op het platteland zullen de ziekenfondsen zich over meerdere plaatsen dienen uit te strekken.

Het stichten of in stand houden van ziekenfondsen, als winstbeoogend bedrijf, of als onderdeel daarvan, acht de commissie ongewenscht.

Het is gewenscht, dat binnen daarvoor aan te wijzen districten, de ziekenfondsen vereenigd worden tot districts-federaties. Aan de ziekenfondsen dient de individuele geneeskundige behandeling te worden toevertrouwd, terwijl de districts-federatie de sociaal-hygiënische en algemeen medische belangen zullen hebben te behartigen. Boven-

dien kunnen de districts-federaties, zoo noodig, als herverzekerings-instituut fungeeren. Van de bemiddeling der districtsfederatie zou verder gebruik gemaakt kunnen worden, om bepaalde subsidies over de locale fondsen, onder haar beheer te verdeelen. Het bestuur van de districtsfederatie wordt gekozen uit de besturen der aangesloten ziekenfondsen.

Boven alle fondsen worde een centrale raad geplaatst, belast met de algemeene leiding van het ziekenfondswezen en de verdeeling van eventueele subsidies. Deze raad dient te bestaan uit vertegenwoordigers der resp. fondsen, der Vakcentralen, der Ned. Mij. tot Bevordering der Geneeskunst, der Ned. Mij. tot Bevordering der Pharmacie, der Ned. Mij. tot Bevordering der Tandheekkunde, en de vertegenwoordigers der organisaties van wijkverplegenden en vroedvrouwen.

De commissie is van meening, dat de mogelijkheid moet worden opengelaten, dat in de besturen der ziekenfondsen ook huisartsen, specialisten, apothekers en tandartsen worden opgenomen; de meerderheid van het bestuur kan echter bestaan uit leden van het fonds, indien de rechtspositie der geneesheeren enz. voldoende geregeld is.

De commissie is van oordeel, dat het door de fondsbesturen te verrichten werk gratis dient te geschieden; vergoeding worde slechts toegekend voor werkverzuim, terwijl de mogelijkheid worde opengelaten, dat een enkel bestuurslid, met speciaal werk belast, wordt gesalarieerd.

De boden dienen, naar de meening der commissie, tegen vast salaris te worden aangesteld.

Voor alle ziekenfondsen is eenzelfde vorm van administratie gewenscht.

Door de ziekenfondsen zal, naar de meening der commissie, moeten worden verstrekt: Geneeskundige hulp, in den meest uitgebreiden zin, door huisartsen en specialisten, pharmaceutische hulp, chirurgisch- en conserveerende tandheekkundige hulp, verloskundige hulp door vroedvrouwen, alsmede behandeling en verpleging in ziekenhuizen, sanatoria en wijkverpleging. Zoolang dit alles niet te verwezenlijken mocht zijn, zal in het ziekenfondswezen overeenkomstig de traditie allereerst zijn na te streven een vervolmaking van de geneeskundige verzorging door huisartsen, specialisten en apothekers, krachtens de beginselen, in dit rapport vastgelegd.

Voor het lidmaatschap van het ziekenfonds komen niet slechts in

aanmerking de arbeiders en hunne gezinnen, maar de gelegenheid moet worden opengesteld, dat daarenboven zelfstandige personen tot het fonds kunnen toetreden, doch uitsluitend, voor zooverre zij, naar hun welstand, met arbeiders gelijk te stellen zijn. Te vormen plaatselijke commissies, waarin alle belanghebbende partijen zijn vertegenwoordigd, dienen te beoordeelen, of de maatschappelijke positie van de zelfstandigen, die zich aanmelden, al dan niet met die der arbeiders gelijk te stellen is, waarbij de commissie rekening houdt met de vraag, of de persoon in kwestie ongehuwd is, dan wel, of het een groot gezin betreft en voorts of de gezondheidstoestand van den betrokkene en-of zijn gezin, opname in het fonds wettigt. Bij een dergelijke regeling acht de commissie het stellen van een concrete welstandsgrens niet meer van overwegend belang.

Den verzekerde worde de vrije keuze gelaten uit de aan het fonds verbonden huisartsen, specialisten, tandartsen en apothekers. Het recht van toetreding als deelnemer aan het ziekenfonds komt, voor zoover het de geneeskundigen betreft, toe aan alle leden der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst, behoudens de in het rapport vermelde rechten van andere geneeskundigen, niet-leden der Maatschappij en voor zoover het apothekers betreft aan alle leden der Ned. Mij. ter Bev. der Pharmacie.

De commissie is van meening, dat aanstelling van eigen geneesheeren, tandartsen en apothekers door de ziekenfondsen slechts beperkt dient te blijven tot die gevallen, waarin de organisatie van doktoren, apothekers, resp. tandartsen, niet in de gelegenheid is, in een bepaalde plaats of in een bepaald district voor geneeskundige, tandheelkundige en pharmaceutische hulp te zorgen op voorwaarden als in dit rapport geprojecteerd. Gedurende een nader vast te stellen tijd wordt een uitzondering gemaakt, slechts voor die fondsen, welke nu reeds eigen geneeskundigen en-of tandartsen hebben.

De rechtspositie der geneesheeren, apothekers en tandartsen moet worden vastgelegd in een tusschen het fonds en de Ned. Mij. tot Bevordering der Geneeskunst, resp. de Mij. ter Bevordering der Pharmacie en de Mij. tot Bevordering der Tandheelkunde, te sluiten overeenkomst. De rechtspositie van het personeel, in dienst der ziekenfondsen, behoort in overleg met de betreffende vakbonden te worden geregeld.

De aan het fonds verbonden geneesheeren, tandartsen en apothekers worden betaald volgens het abonnementssysteem, waarbij in het

algemeen geen groot verschil moet worden gemaakt in de honoreering voor de groote steden, kleine steden en het platteland. Als voorloopige normen zijn genoemd: voor een huisarts *f* 3.25, voor een apotheekhoudend geneeskundige *f* 5.50, voor poliklinisch specialistische hulp *f* 0.90, voor poliklinische en klinische special. hulp *f* 2.—, voor den apotheker *f* 2.—.

Het maximum aantal verzekerden, dat ten name van één geneesheer mag worden ingeschreven, worde bepaald op 3500 zielen, ten name van één tandarts, voorloopig op 12.000 zielen. Afwijking van het hier genoemde aantal van 3500 zielen kan worden toegestaan in verband met de plaatselijke gesteldheid of wegens den omvang van particuliere of andere praktijken van den betrokken geneeskundige.

De contributie voor de leden, behoort in verband met hun draagkracht verschillend te zijn in groote steden, kleine steden en op het platteland. Verschil dient te worden gemaakt in de contributie tusschen volwassenen en kinderen beneden 17 jaar. De contributies van de leden zijn afhankelijk van plaatselijke en tijdelijke omstandigheden en van den omvang der te verlenen hulp. Als regel overschrijde zij niet het bedrag, dat thans in groote plaatsen geheven wordt.

De commissie acht het noodzakelijk, dat zoowel het rijk, de provincie en de gemeente, alsmede de Rijksverzekeringsbank ruime subsidies aan de ziekenfondsen verstrekken.

De commissie acht het noodzakelijk, dat in de Wet op de Ziekenverzorging de toetreding tot de ziekenfondsen voor alle arbeiders, die onder de Ziektewet zullen vallen en hun gezinnen, verplichtend wordt gesteld.

In verband met de voorgenomen reorganisatie der sociale verzekering, waarbij de kosten van de geneeskundige verzorging der lichte ongevallen ten laste van de ziekenfondsen worden gebracht, zal een bedrag aan de ziekenfondsen moeten worden verstrekt, als compensatie voor het meerdere werk, waarmede de fondsen en de daaraan verbonden geneesheeren, apothekers, enz. zullen worden belast.

De inhoud van het rapport is te beschouwen als een compromis, een opsomming van de grondslagen, waarop de in overleg zijnde organisaties naar de meening hunner vertegenwoordigers verder kunnen samenwerken. De vertegenwoordigers van de Maatschappij ter Bevordering der Pharmacie maakten op grond daarvan bezwaar tegen publicatie van het rapport, doch daar de andere leden der commissie publicatie gewenscht achtten, hebben vorengenoemde verte-

genwoordigers zich bij publicatie neergelegd. Later deelde echter één dezer leden n.l. de heer v. d. Dries mede, dat hij het rapport, in verband met de publicatie, niet wenschte te onderteekenen.

N. R. Ct. 29 Oct. 1925.

BEVOEGDHEID VAN DEN TANDARTS

Naar aanleiding van mijne beschouwingen over Pyorrhoea Alveolaris in het vorige nummer, vestigde men mijn attentie op een verslag van een vergadering van de Afdeling Dordrecht en Omstreken van de Ned. Mij. tot bev. der Geneeskunde, voorkomende in het N. Tijdschr. v. Geneeskunde van 26 Sept. j.l., welk verslag aan mijn aandacht was ontsnapt.

De op deze kwestie betrekking hebbende alinea luidt als volgt:

„Aan het slot der vergadering werd door een der aanwezigen de vraag gesteld: mag een tandarts een vaccin inspuiten bij pyorrhoea alveolaris? Deze vraag scheen door een gezaghebbend man toestemmend beantwoord te zijn, wat ons allen onjuist voorkwam. Den secretaris werd opgedragen zich met de een of andere C. (ik meen de C.C.) in verbinding te stellen met de bedoeling een rechtskundig advies in deze te krijgen.”

N.

BEHANDELING VAN TANDEN BIJ SCHOOLKINDEREN

Het groote nut dezer voorziening.

Proefnemingen te Amsterdam

Ingevolge de toezegging, gedaan in de nota van 8 Mei 1925, doen B. en W. den raad thans toekomen de resultaten van de proefneming met tandheelkundige behandeling van schoolkinderen. Hoewel de proef nog niet geheel is afgelopen, meenen zij, dat de gegevens voldoende mogen worden geacht, om over het groote nut dezer voorziening te oordeelen.

Op 18 Mei j.l. is met bedoelde voorziening een aanvang gemaakt. Het onderzoek strekte zich uit over 14 scholen op de z.g. „Eilanden” en over eenzelfde aantal in de Indische buurt. Het had plaats bij de kinderen der eerste klasse. Het totaal aantal leerlingen bedroeg 1052. Zij werden onderzocht in het zittingslokaal van den Geneeskundigen

en Gezondheidsdienst, gevestigd in het perceel Conradstraat 18E. Bij de kinderen van vijf scholen had het tandheelkundig onderzoek plaats in aansluiting met het geneeskundig onderzoek van den schoolarts.

De kinderen werden voor het tandheelkundig onderzoek speciaal opgeroepen door bemiddeling van de schoolhoofden.

In de eerste plaats werd nagegaan, of de aanwezige eerste molaren van het blijvende gebit defecten vertoonden. Na verkregen schriftelijke toestemming van een der ouders der kinderen werden de gevonden defecten hersteld. Er werden tot dusver onderzocht 1031 kinderen, waarvan 874 werden afbehandeld.

In het blijvende gebit werden bij deze kinderen 1161 vullingen gemaakt of wel 1.12 vulling per onderzocht kind.

Extracties uit het blijvende gebit werden niet verricht, hoewel nog vrij veel kinderen van 7, 8 en 9 jaar in de eerste klasse aangetroffen werden. Bij de kinderen van zesjarigen leeftijd was het herstellen van defecten bijna altijd zeer eenvoudig. Bij de ouderen waren de defecten vaak reeds meer gecompliceerd.

Bij zeer veel kinderen waren de kiezen van het wisselgebit onherstelbaar defect. Er werden slechts 3 extracties van temporaire kiezen op tanden verricht en 1 vulling in het temporair gebit gemaakt.

Aan 1012 kinderen of 98 % werd geleerd, hoe ze zelf hun gebit kunnen onderhouden. Gewoonlijk kwamen zij onder geleide van hun moeder of van een familielid. Deze woonde het onderzoek, de mondverzorging en eventueele behandeling bij; zij toonden daarvoor zonder uitzondering veel belangstelling en zeer veel waardeering.

Eenige kinderen hadden volgens bericht van de schoolhoofden geen toestemming der ouders; een zeer enkele was weerspanning. Aan deze kinderen werd niet veel tijd besteed, het onderzoek werd dan uitgesteld tot een volgende gelegenheid en gaf dan geen verdere moeilijkheden meer. Sommigen waren door ziekte verhinderd, terwijl eenige wegbleven om onbekende redenen.

Uit het bovenstaande blijkt, dat slechts zeer weinig kinderen geen behandeling noodig hadden; dat per kind ruim een vulling noodig was; dat bij de kinderen van zesjarigen leeftijd het herstellen der defecten zeer eenvoudig is, terwijl dit bij kinderen van 7, 8 en 9-jarigen leeftijd veel gecompliceerder is, zoodat dit dus, naar mate zij ouder worden en wanneer zij inmiddels niet worden verzorgd, steeds moeilijker en kostbaarder wordt.

Telegraaf. 19 Oct. 1925.

HET TANDHEELKUNDIG INSTITUUT TE UTRECHT

Het Utrechtsch Studenten Corps en de Tandheelkundige Studenten-Vereeniging John Tomes te Utrecht hebben aan den minister van onderwijs, kunsten en wetenschappen geschreven, dat zij

kennis genomen hebbende van de navolgende feiten:

dat tengevolge van de groote vermeerdering van het aantal studenten de beschikbare ruimte in het Tandheelkundige Instituut, Maliebaan 18, totaal onvoldoende is geworden en de hygiënische toestand aldaar thans onhoudbaar is geworden;

dat genoemd instituut ook dit jaar weer in absoluten zin overbevolkt is geworden;

dat tengevolge hiervan directeur en lectoren hebben gemeend de studenten van het eerste en tweede studiejaar in groepen te moeten splitsen om het onderwijs zoo veel mogelijk voortgang te doen hebben;

dat het gevolg hiervan is, dat dezelfde hoeveelheid werk als vroeger in een bepaald tijdsverloop verricht werd, thans in de helft van dien tijd voltooid zou moeten worden;

dat wegens de practische onmogelijkheid daarvan het grootste aantal der studenten hun kostbaren studietijd tot hun schade aanzienlijk verlengd zien;

dat vele studenten door een en ander in een sterk gedeprimeerden toestand zijn gebracht;

overwegende naar aanleiding van bovenstaande feiten, dat de belangen der tandheelkundige studenten aan de Utrechtsche universiteit ernstig worden geschaad;

verzoeken zoo snel mogelijk verbetering in dezen toestand te brengen door het doen plaatsen van een semi-permanente barak in den tuin van het perceel Maliebaan 18 en voor de toekomst het plan uit te doen voeren zooals voorgesteld door directeur en lectoren in den zin van het plaatsen van een permanent steenen gebouw in het perceel Oude Gracht 320.

DENTIST

Uit het Utr. Dagblad van 27 October knippen wij het volgende:

Onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst. Een titel voeren, die het publiek een aanwijzing geeft als geneeskundige.

Eenigen tijd geleden heeft voor het Utrechtsche kantongerecht terecht gestaan een tandtechniker hier ter stede woonachtig, die op de deur zijner woning geschilderd had „dentist méc.” Hij werd deswege geverbaliseerd, omdat men in het voeren van dezen titel een ongeoorloofde handeling had gezien, het voeren van een titel die hem rehtens niet toekwam, aangezien beklaagde niet bevoegd was hier te lande de geneeskunde of de tandheekunde uit te oefenen. De kantonrechter veroordeelde hem tot *f* 100 boete. Van dit vonnis kwam de tand-techniker in quaestie in hooger beroep; en van morgen diende dit appèl voor de Rechtbank.

President (tot beklaagde): „Meende U heusch, dat het publiek door die aankondiging op Uw deur denken zou *niet* met een tandarts te maken te hebben?”

Beklaagde: „Dat meende ik werkelijk. Want er stond naast het woord dentist ook nog het woord *mécaniciens* vermeld. En dat wees dus heel duidelijk uit, dat men niét met een tandarts te doen had.”

President: „Dentist doet toch wel denken aan tandarts.”

Beklaagde: „Pardon, onder dentist verstaat men iets anders dan onder tandarts.”

President: „Volgens Uw inzicht.”

Beklaagde: „Neen, volgens het *algemeen* inzicht. Geen enkele tandarts zal zich „dentist” noemen. Al mijn collega's die tand-technikers zijn, noemen zich dentist. En ik heb veertien jaren lang op mijn huisdeur een bord gehad waarop „dentist méc.” stond en nooit is daarop eenige aanmerking gemaakt.”

De officier van justitie releveerde, dat deze beklaagde al herhaalde malen veroordeeld werd wegens wetsovertreding. De officier achtte het vonnis van den kantonrechter juist gewezen en vroeg mitsdien bevestiging er van.

Mr. Vuystingh trad als beklaagde's verdediger op, om in het licht te stellen, dat de vraag of hier inderdaad iets strafbaars heeft plaats gehad, afhankelijk is van persoonlijke meening. De officier van justitie wees er op, dat deze beklaagde al meermalen werd veroordeeld; dat is juist, maar men vergete daarbij niet, dat het bij den grooten

strijd die gevoerd is om den tandtechnikers de uitoefening van hun beroep zoo ongeveer *heelemaal* onmogelijk te maken, zeer licht kan voorkomen, dat de belanghebbenden de grenzen hunner bevoegdheden overschreden. De ambtenaar van het Openbaar Ministerie ten kantongerechte is zóóver gegaan toen deze zaak in eerste instantie diende, om te beweren, dat deze beklaagde zijn vak niet verstond en het publiek misleidde, een bewering waardoor voor beklaagde het grootste nadeel kan ontstaan en waartegen pleiter dan ook ten sterkste protesteerde. De ambtenaar van het O. M. wist blijkbaar niet, dat er tandtechnikers zijn die een zeer breede en een zeer wetenschappelijke opleiding genoten hebben; deze beklaagde doorliep een leerschool bij drie tandartsen hier te lande en was daarna werkzaam bij onderscheidene buitenlandsche tandartsen. Zoo werkte hij in Hannover, in Erfurt, in Crefeld, waar hij assisteerde bij de operatieve tandheelkunde, om ten slotte ook nog in Breslau te werken zoowel op méchanisch- als op operatief gebied. Deze Utrechtsche tandtechniker beschikt zodoende vermoedelijk over méér bekwaamheden dan menige wél gegraduateerde. Pleiter herinnerde aan den grooten strijd die de laatste jaren gevoerd is tusschen de tandartsen en de z.g. tandtechnici; men wendt zich tot den tandarts, maar het is de tandtechnicus, die het eigenlijke technische werk doet ten behoeve van den patiënt. Dat heeft er toe geleid, dat het publiek zélf den directen weg gezocht en gevonden heeft naar den tand-technicus. De benaming dentist beteekent de aanwijzing van den persoon die zich met de behandeling van tanden bezighoudt en dit begrip is weer te splitsen in tandartsen en tand-technici. Ten aanzien van den tandarts-titel valt op te merken, dat deze titel door de wet gegarandeerd wordt aan dengeen die de noodige examens heeft afgelegd. En nu zou deze beklaagde zich alleen dán aan een strafbaar feit hebben schuldig gemaakt, indien hij zich „tandarts” had genoemd. Blijft nu nog de vraag, of iemand die zich dentist noemt zonder geneeskundige of tandarts te zijn, een poging doet om zich voor te stellen aan het publiek als een geneeskundige of tandarts; maar die vraag komt gansch en al te vervallen wanneer, zooals in het onderhavige geval gebeurd is, achter het woord dentist nog wordt opgenomen de nadere aanduiding méchaniciens (méc.), waarmee de persoon in kwestie dus zelf te kennen geeft, dat hij het méchanisch gedeelte van de dentisterij of van de tandbewerking beoefent. De vraag is dan zóó volkomen *geen* vraag meer, dat men den titel van dentist méc. veelvuldig

gebruikt ziet en nergens als een strafbare handeling is opgevat, niet in Amsterdam, niet in Rotterdam, maar wèl strafbaar geacht in Utrecht. En nu is het opvallende nog *dit*, dat men hier ter stede óók kan aantreffen borden met de vermelding „méc. dentist”, de woorden dus in omgekeerde volgorde, in welke volgorde zij blijkbaar *niet* strafbaar zijn geoordeeld. Maar pleiter ontging dan toch het onderscheid tusschen dentist méc. en méc. dentist. Er valt nog te wijzen op een typisch analoog geval; bij de veelbesproken vliegtocht naar Ned.-Indië is betrokken geweest de bekende v. d. Broeke, die mécanicien was. Deze v. d. Broeke noemde zich aviateur-mécanicien en niemand heeft in dien titel iets onrechtvaardigs aan de zijde van v. d. Broeke gezien. Deze man bezat geen bevoegdheid als vliegenier, hij kon als zoodanig geen brevet laten zien, maar hij stond toch wel degelijk te boek als aviateur-mécanicien. Welnu, in het geval dat nu voor de rechtbank diende, hadden wij precies hetzelfde; iemand die geen bevoegdheid heeft als geneeskundige of tandarts, maar die als mécanicien op het gebied der tandbewerking den titel voert van dentist-méc. Zou nu aviateur-méc. wèl geoorloofd zijn en dentist-méc. niet? Pleiter achtte het onaannemelijk dat in dezen titel de opzettelijke bedoeling verscholen zou liggen van misleiding van het publiek, door het in de waan te brengen dat men met een tandarts te maken had. Beklaagde heeft veertien jaar lang, het bord met de woorden dentist-méc. op z'n deur gehad en geen minuut in die viertien jaar is men hem er lastig om gevallen; maar plotseling zijn die woorden „ontdekt” en plotseling volgt er een proces-verbaal met een veroordeeling tot *f* 100 boete. Het zonderlinge van de geschiedenis is nu alweer *dit*, dat toen beklagde het bewuste naambord aan zijn deur had hangen met de geïncrimineerde woorden, er voor de ramen zijner woning *naast* de deur een ander bord prijkte, waarop te lezen stond: „atelier voor het vervaardigen van kunsttanden en gebitten.” Uit die mededeeling op dat tweede bord blijken nu toch wel ten duidelijkste de goede bedoelingen van den beklagde. Een dergelijk bord zal men toch waarlijk niet aantreffen bij een geneesheer of bij een tandarts, want geen hunner zal op z'n deur zetten: hier is een atelier voor genezing van patiënten. Een dergelijk bord gebruikt alleen een mécanicien, *geen* dokter, of iemand die de bedoeling zou hebben zich voor geneeskundige te doen doorgaan. Mr. Vuystingh releveerde nog in het kort, hoe de nieuwe wet op de tandheekunde (wet van Juli 1925) een eigenaardigen toestand heeft geschapen; in deze wets-

wijziging wordt bepaald dat degenen die de tand-prothese uitoefenden vóór Juli 1913, zonder de bevoegdheid tot het uitoefenen van de tandheelkunde te bezitten, bevoegd *zijn* en *blijven* deze prothese toe te passen. Als men nu weet dat bij arrest van den Hoogen Raad van 1920 beslist werd dat de tandprothese alléénlijk mocht worden toegepast door bevoegde tandartsen, dan volgt daaruit wel zeer duidelijk dat de regeering terecht de onbillijkheid heeft ingezien, waarin de tandtechnici geraakt waren, een onredelijke verdrukking, waaraan de nieuwe wet van Juli 1925 zeer juist een einde heeft gemaakt. En gaat het nu aan — om met deze belangrijke wetswijziging voor oogen, voor een futiliteit als hier in geding is, iemand die de bevoegdheid tot tandprothese ten volle bezit (beklaagde heeft van 1903 —1911 gewerkt in dienst van een bekend Utrechtsch tandarts,, die over deze werkzaamheid hoogst tevreden was) te straffen met een boete van *f* 100, omdat men valt over een woord dat bedoeld zou zijn als misleiding. Was het onmogelijk om deze beklagde even te waarschuwen als men zijn naambord in strijd achtte met de wet? Conclueerende, meende pleiter dat beklagdes schuld aan het hem ten laste gelegde *niet* was bewezen, bedoeling om te misleiden heeft niet voorgezeten. Beklaagde heeft geen titel gevoerd die hem niet toekomt.

De Rechtbank bepaalde de uitspraak op heden over 14 dagen.

Het blijft altoos weer een verheffend schouwspel, wanneer een academisch gevormd man, met zooveel oprecht enthousiasme het nut en goed recht van den onbevoegde verdedigt.

Wij wachten met belangstelling af, welke ongekend enthousiaste pleidooien deze zelfde heeren zullen voeren, als straks de „zaakwaarnemers” het geheele gebied der juristerij zullen gaan bestrijken en „het publiek zelf den directen weg naar hen gezocht en gevonden heeft.”

Op hun bordje prijkt dan Adv.-Proc. en daarnaast: Rechtskundige Adviezen. De verdediger betoogt dat er van eenige misleiding geen sprake kan zijn want Adv. is immers een afkorting van het bekende gele vocht waar de meeste dames zoo dol op zijn, en proc. beteekent procuriste, het is dus eigenlijk een aankondiging van een advocaat-beminnend boekhouder!

Wie kan nu een boekhouder het recht ontzeggen advocaat te beminnen?

N.